

Koulutustyösuhde – Kaupan liiton mallipolku syrjäytymisvaarassa olevien nuorten ja maahanmuuttajien työllistämiseksi

Koulutustyösuhde uudenlaiseksi ratkaisuksi ammatin oppimiselle ja työllistymiselle

Suomi nuorten kasvuympäristönä -tutkimuksen mukaan (HS 10.8.2016) noin 14 % ikäluokasta ei ole suorittanut mitään peruskoulun jälkeistä tutkintoa yhdeksän vuotta peruskoulun päättymisen jälkeen. On tosiasia, että on paljon nuoria, joilla ei ole valmiuksia tai halua suorittaa ammatillista tutkintoa. Maahanmuuttajien määrän lisääntyessä on odotettavissa, että lähitulevaisuudessa pelkän peruskoulutuksen varassa olevien määrä kasvaa huomattavasti. Haasteena voi olla yksinkertaisesti se, että henkilön työelämävalmiudet ovat ylipäättään puutteelliset.

Kauppan liitto esittää uudenlaista koulutustyösuhdetta ammatin oppimisen ja työllistymisen väyläksi syrjäytymisvaarassa oleville nuorille ja maahanmuuttajille.

Erona koulutus- ja oppisopimukseen on, ettei ensisijaisena tavoitteena ole suorittaa tutkinto tai edes tutkinnon osa vaan saavuttaa noin vuoden kestävä koulutusjakson aikana sellainen ammattitaito, jolla voi työllistyä alalle. Keskeisenä tavoitteena on myös saavuttaa tavanomaiset työelämävalmiudet, joita ilman on hyvin vaikea työllistyä pysyvästi. Myöhemmin ammattitaidon lisääntymisen myötä mahdollistuu aluksi tutkinnon osan ja lopulta jopa koko tutkinnon suorittaminen osoittamalla tutkinnon edellyttämä osaaminen käytännön työtehtävissä annettavalla näytöllä.

Miten koulutustyösuhde toteutetaan?

Koulutustyösuhteen kesto on korkeintaan yksi vuosi, ja osapuolet sopivat yhdessä siihen liittyvistä oppimistavoitteista. Koulutustyösuhteen alku keskittyy nimenomaan työelämään kiinni pääsemiseen, eikä odotuksena ole suoriutua tehtävistä tavanomaisella tasolla. Koulutustyösuhteen tarkoitus ei ole palkkausvaiheessa korvata vakinaisen työvoiman tarvetta, vaan kehittää alan osaajaa pitemmällä aikavälillä. Osana koulutustyösopimusta osapuolet sopivat konkreettisista oppimistavoitteista ja niiden aikataulusta. Koulutustyösuhteen aikana noudatetaan koeajan sääntöjä: koulutustyösuhde voidaan molemmin puolin purkaa päättymään välittömästi, mutta purkaminen ei saa tapahtua epäasiallisilla perusteilla.

Koulutustyösuhteen alussa palkka on alhaisempi, ja sitä voitaisiin tukea työntekijän aiemmin saamista sosiaalietuuksilla kannustinloukkujen purkamiseksi ja toimeentulon varmistamiseksi. Koulutustyösuhteen aikana palkka nousee osaamisen myötä, kun osapuolet tarkastelevat alussa sovittuja tavoitteita. Mikäli työsuhde jatkuu koulutustyösuhtevaiheen jälkeen, työsuhteen ehdot määräytyvät normaaliin tapaan sovellettavan työehtosopimuksen mukaan.

Jotta kaupan alalla olisi mahdollista tarjota koulutustyösuhde, tulisi ehtojen olla sellaiset, että osa-aikaiset työsuhteet eivät estä koulutustyösuhteen käyttöä. Lisäksi koulutustyösuhteeseen liittyvien hallinnollisten menettelyjen tulisi olla mahdollisimman yksinkertaisia, jotta järjestelyn käyttökynnys pysyy matalana.

Lisätietoja:

Työmarkkinajohtaja **Anna Lavikkala**, Kaupan liitto
0400 406 088, [anna.lavikkala\(at\)kauppa.fi](mailto:anna.lavikkala@kauppa.fi)

